

PRAVILA O IZVAJANJU PREIZKUSA DELOVNE SPOSOBNOSTI SLOVENSКИH HLADNOKRVNIH KONJ

1. Preizkus delovne sposobnosti se izvaja kot preizkus delovne sposobnosti v obliki izpita, ki traja en dan. Izvede se ga v maneži za vprege veliki najmanj 30 x 70m.
2. Za izvedbo preizkusa delovne sposobnosti sta odgovorna strokovni vodja PRO in vodja izpita, ki organizira in vodi izvedbo izpita. Ocenjevanje opravlja ocenjevalna komisija, sestavljena iz najmanj treh članov, ki jo določi strokovni svet PRO.
3. Ocenjevanje je tajno. Ocenjevalci ocenjujejo lastnost posamič in rezultate oddajo v pisni obliki. Ocene se objavijo po končanem izpitu delovne sposobnosti, ob razglasitvi rezultatov preizkusa.
4. Izpit poteka v treh delih:
 - A. Vpreganje - izpreganje
 - B. Vleka hloda
 - C. Delov v eno-vpregi

Lastnost	Komisija	k.f.
A-Vpreganje - izpreganje		
1. Poslušnost		20
B-Vleka hloda		
2. Poslušnost		10
3. Voljnost in zmožnost		10
4. Tehnika		10
C-Delo v eno-vpregi		
5. Poslušnost		10
6. Voljnost in zmožnost		10
7. Tehnika		10
Hodi		
8. Korak		10
9. Kas		10

5. Posamezne lastnosti se ocenjuje z ocenami od 1 do 10 (vmesne ocene niso dovoljene)

10	Odlično	4	Pomanjkljivo
9	Zelo dobro	3	Razmeroma slabo
8	Prav dobro	2	Slabo
7	Dobro	1	Zelo slabo
6	Zadovoljivo	0	Neocenjeno
5	Zadostno		

6. Za vsako posamezno oceno je z ozirom na pomembnost ocenjevane lastnosti določen relativni korekcijski faktor (k.f.) v odstotkih s pomočjo katerega se izračuna končna ocena. Korekcijski faktor določi strokovni svet.
7. Skupna ocena se preračuna na dve decimalki in se izrazi v numerični obliki.
8. Rezultati v obliki skupne končne ocene vsake živali in razvrstitev v preizkusu so javni. Šteje se, da so živali, ki dosežejo 70 % najvišje možne ocene preizkus opravile pozitivno. Skupna ocena se vpiše v ustrezen razdelek Identifikacijskega dokumenta. Lastnik ocenjevane živali prejme kopijo ocenjevalnega zapisnika.
9. V preizkus delovne sposobnosti se lahko prijavi žrebce v 4 ali 5 letu. Žrebcev starejših od 6 let ni mogoče prijaviti v izpit.

10. Živali, ki ob pričetku izpita kažejo pomanjkljivosti v pripravljenosti in kondiciji se lahko na osnovi presoje vodje testa in strokovnega vodje PRO izključi iz preizkusa. Živali, se lahko izključijo iz preizkusa delovne sposobnosti tudi v primeru poškodbe ali bolezni.

11. Živali, ki so bile iz preizkusa izključene in živali, ki izpita niso opravile s pozitivnim rezultatom, se lahko v naslednjem letu ponovno prijavi v preizkus. Dovoljeno je le enkratno ponavljanje preizkusa. Žrebcev starejših od 6 let se ne preizkuša.

NAVODILO ZA OCENJEVANJE DELOVNE SPOSOBNOSTI

1. Namen ocenjevanja

Namen ocenjevanja je izbor in razvrščanje konj z najboljšim karakterjem, temperamentom in zmogljivostjo oz. delovno sposobnostjo v kakovostne razrede v skladu z rejskim programom. Konj mora biti priveden pred komisijo na roki. Oprema konja mora biti dobro umerjena in prilagojena. Vodnik – voznik in pomočnik, ki pripravljata konja in z njim delata morata vse postopke izvajati v skladu z dobro konjeniško prakso – brez vpitja, grobega ravnanja z živaljo ali celo pretepanja. Če komisija presodi, da konj ni zadovoljivo pripravljen, ali da so postopki z živaljo nesprejemljivi, lahko izpit v katerikoli fazi prekine.

2. Poslušnost

Presoja se glede na obnašanje in reakcije živali v fazi priprave na izpit, med izpitom in po končanem izpitu. Konj mora biti pri negi, oskrbi in pri delu ubogljiv, sproščen in zadovoljen.

Zaželen je dobrohoten, zaupljiv karakter in živahen, čuječ temperament.

Nezaželen je nezaupljiv ali celo zloben karakter ter izrazito flegmatičen ali nervozen temperament oz. celo nagnjenost k paniki.

A Pri vpreganju in izpreganju – žival mora nameščanje opreme, vpreganje, izpreganje in odstranjevanje opreme sprejemati mirno, brez izražanja nezadovoljstva, brez prestopanja in izmikanja ali upiranja. Voznik ima pomočnika, ki konja drži pri glavi. Voznik lahko vse postopke opravi tudi sam a le kadar konj brezhibno sodeluje – v tem primeru se konju dodeli najvišjo oceno – 10.

B Pri vleki hloda – žival mora ubogljivo, brez izražanja nezadovoljstva ali celo upiranja sprejemati vse ukaze voznika.

C Pri delu v eno-vpregi – žival mora ubogljivo, brez izražanja nezadovoljstva ali celo upiranja sprejemati vse ukaze voznika.

3. Voljnost in zmožnost

Presoja se volja do dela in psihične ter posredno tudi fiziološke lastnosti živali kot so sproščenost, spretnost, fizična uravnoteženost in skladnost gibanja ter moč in odziv na dejstva voznika.

Zaželena je dobra komunikativnost, dojemljivost, moč in vzdržljivost živali, sproščeno, živahno gibanje živali v dobrem taktu v vseh hodih, voljno sprejemanje opreme in voznika ter dobro odzivanje na dejstva.

Nezaželena je nezainteresiranost in nepripravljenost na sodelovanje, trma ali celo upornost, pomanjkanje volje moči in vzdržljivosti in neodzivanje na dejstva oziroma neobvladljivost.

4. Tehnika

Ocenjuje se tehnika gibanja in spretnost pri izvajanju predpisanih nalog.

B Pri vleki hloda – pričetek vleke - start – konj mora pričeti z delom umirjeno vendar odločno, brez sunkov ali celo skoka,

- vleka – konj mora vzdrževati enakomeren naslon v opremo in ravnotežje, korak mora biti enakomeren, ritmičen in odločen. Žival mora biti dobro osredotočena na delo in sodelovanje z voznikom.

- odmor, konec dela – žival mora pri odmoru stati mirno in pozorno, premikanje v stran ali odstopanje je nezaželeno, pričetek vleke po odmoru se presoja po zgoraj

navedenih načelih; po končanem delu mora žival stati mirno in pozorno v vseh fazah izpreganja. Uporaba biča na konju ni dovoljena. Naloga se lahko izvaja z vodenjem na roki (voznik-vodnik ob glavi) ali pa na dolgih vajetih – vsaj dolžina konja – v slednjem primeru ob odlični tehniki možna najvišja ocena – 10.

C Pri delu v eno-vpregi – delo se presoja po enakih kriterijih kot pri vleki hloda. Ob tem je posebej pomembno, da je žival v dobrem – pravilnem naslonu (zelo pomemben je predvsem kontakt z brzdo). Posebej kritično se presoja prehode iz koraka v delovni in pojačani kas in obratno. Uporaba biča je dovoljena – po načelu dobre konjeniške prakse. Zloraba ni dovoljena in je lahko razlog za izločitev iz preizkusa.

5. Hodi

Ocenjuje se korektnost in izdatnost v hodu in kasu po enakih kriterijih kot pri ocenjevanju lastnosti zunanosti.

Korak - mora biti korekten, izdaten, energičen in prožen in pravilen – štiritakten.

Kas - mora biti korekten, izdaten, energičen in prožen in pravilen – dvotakten. Posebej pomembna je aktivnost in prožnost zadnjega dela – nog, križa in ledij, ter hrbta.